

MEHMET EROĞLU • Sakin Adamın On Günü

İletişim Yayınları 3382 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 602

ISBN-13: 978-975-05-3606-9

© 2024 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2024, İstanbul

EDITÖR Duygu Çayırıcıoğlu

KAPAK Suat Aysu

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Begüm Hazar Keleş

BASKI Ayhan Matbaası • SERTİFİKA NO. 44871

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul

Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CİLT Güven Mücellit • SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları • SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

MEHMET EROĞLU

Sakin Adamın On Günü

MEHMET EROĞLU 1948'de İzmir'de doğdu. 1971 yılında ODTÜ'den mezun oldu. Aynı dönemde, 12 Mart Darbesi'nin ardından kurulan Sıkıyönetim Mahkemesi'nce altı yıl hapse mahkûm edildi. 1974 yılındaki genel afftan sonra yazmaya başladı. İlk romanı *İssızlığın Ortası*, 1979 Milliyet Roman Ödülü'nü kazanmasına karşın 12 Eylül sıkıyönetim döneminde solcu ve antimilitarist unsurlar taşıdığı gerekçesiyle yayımlanamadı. Romanları ancak 1984 yılından itibaren basılabildi. Milliyet Roman Ödülü'nün ardından Madaralı Roman Ödülü ve Orhan Kemal Roman Armağanı'nı da kazanan *İssızlığın Ortası* ve *Geç Kalmış Ölü'yü* sırasıyla, *Yarım Kalan Yürüyüş* (1986), *Adını Unutan Adam* (1989), *Yürek Sürgünü* (1994) adlı romanlar izledi. Mehmet Eroğlu 1994-2000 yılları arasında senaryo yazımı ve müzik çalışmaları nedeniyle romana ara verdi. Bu dönemin ardından *Yüz: 1981* (2000), *Zamanın Manzarası* (2002), *Kusma Kulübü* (2004), *Düş Kırgınları* (2005), *Belleğin Kış Uykusu* (2006) adlı romanları yayımlandı. Fay Kırığı Üçlemesi'nin ilk kitabı *Mehmet* 2009'da, ikinci kitap *Emine* 2011 yılında, son kitap *Rojin* ise 2013'te okurlarla buluştu. Yazarın Gezi Direnişi sırasında geçen *9,75 Santimetrekare* adlı romanı 2014'te, *Mermer Köşk* (roman) 2017'de, *Kıydan Uzakta* (roman) 2018'de, *İyi Adamın On Günü* (roman) 2019'da, *Kötü Adamın On Günü* (roman) 2020'de, *Meraklı Adamın On Günü* (roman) 2021'de, *Kendi Hayatında Ölme Vakti* (roman) 2022'de ve *Ruhun Parmak İzi / Varlıklar 1* (roman) 2023 yılında yayımlandı. Eroğlu'nun öğrencileri tarafından kitaplarından seçilmiş *Edebi Aforizmalar* (2016) adlı bir kitabı daha vardır. 2022 Erdal Öz Edebiyat Ödülü'nün sahibi Mehmet Eroğlu oldu.

Mehmet Eroğlu'nun senaryo çalışmaları, televizyon için yazdığı dizilerin ("Sızı", "İssızlığın Ortası", "Tutku") yanı sıra, 1996 yılında İstanbul Film Festivali'nde En İyi Türk Filmi ve FIPRESCI (Uluslararası Sinema Eleştirmenleri Federasyonu) ödülünü kazanan "80. Adım" ve 1997 Antalya Altın Portakal Jüri Özel Ödülü ile 1997 Adana Altın Koza En İyi 3. Film Ödülü'nü kazanan "Solgun Bir Sarı Gül" gibi sinema filmi senaryolarını da içeriyor.

“İkiyle ikiye yan yana getirmekteki sorun,
bazen dört, bazen yirmi iki elde etmenizdir...”

– DASHIELL HAMMETT, *İnce Adam*

Birinci Gn **(ŖaŖkınlık ve Sknet)**

ŖaŖkın ama sakinim. Belki sağ elimde hissettiğim yumuŖak serinlik, belki de yarım saat nce kulaklarıma inen sağırlık sakinleŖtiriyor beni. Kirpiklerim kapalı. Gzlerimin nnde bir loŖluk var ve ben vakitsiz Ŗafaęı andıran o loŖluęun içinde tek baŖımayım; kimsesiz ve bağlantısız. LoŖlukta ŖaŖkınlıęım artıyor. Bu glgeli duygunun bir adı var mı?

Ŗu sknetten kurtulsam, yapmam gerekeni yapıp, onu dŖnsem... Onunla birlikteyken mutlu muydum? Bu ilk dŖnce... Cevap: Bilmiyorum; bildiğim, onunla mutsuz değildim. Aslında nemli olan da bu değil mi? Sanıldığının aksine, insan çok sevdiği ile çoğu zaman mutsuz olur... Hem, mutluluk, tenem, ruha mı hitap eder? Bu belki duruma uygun bir soru değil ama Ŗimdi, o sağır loŖluęun içindeyken zihnimde onunla ilgili uuŖan dŖnceler bunlar... YakıŖıksız olsa da cevabı kolay bir soru bu. Onunla birlikteyken hiç ikilem yaŖamadım. Sevgisi cmertti. Hem teni hem ruhu doyurucuydu.

Sol eli, sağ elimi hafifçe sıkıyor. Ŗefkat vaat eden, yatıŖtırıcı, bir basınc... Mutluluk dŖncelerini bir yana bırakıyorum. Hissediyorum: Bu dost basıncın ardından, sakin olmam ne kadar garipse, en az onun kadar garip bir soru gelecek:

“İyi misin?”

Sorunun, iyi olup olmadığını merak eden bir soru olmadığını bilerek, susuyorum. Her gün, onlarca kez kullanılan bu iki sözcük sadece canlı olup olmadığını anlamak için bir yoklama; sık sulara iskandil göndermek ya da askerdeki, kuşku noktalara keşif atışı yapmak gibi.

Bu yüzden cevap vermiyorum, başımı da sallamıyorum, serin, yumuşak eli hafifçe sıkmakla yetiniyorum. Belki artık gözlerimi açmam gerek. Ama açarsam iki şeyi kaybedeceğim: Sükûnetimi ve adını koyamadığım o duyguyu barındıran loşluğu...

“Zeynel arkada.”

Biz arka koltukta olduğumuza göre, Zeynel başka arabada olmalı. Hafifçe gülüyorum; ona fark ettirmeden. Zeynel'i ilk kez tek başına, Hüso'suz düşünüyorum. Bu düşünce de şaşırtıcı. Hüso ve Zeynel aynı sıradaki iki diş gibi, hep yan yanaydılar.

“Çok üzgün...”

Daha fazla geciktiremem, gözlerimi artık açmam gerek. Sükûneti yitirme korkusuyla loşluğun içinde aylıklık etmem yakışık almaz. Üzerimize çöken uğursuz üzüntüye, yas koro-suna katılmam gerek.

Loşluğa elveda! Kirpiklerimi aralıyorum. Sağ tarafa, Gülşah'a dönüyorum ve döner dönmez pişman oluyorum: Çok güzel... Yüreğimizde bu kadar üzüntü varken güzelliğini fark etmem, ölçüp biçmem, değerlendirmem utanç verici. Ama elimde değil: Güzellik anlayışını sadece sanatta değil de hayatın içinde, kadınlarda algılamak suç sayılır mı?

Gözlerimi kaçırıp, görmediğim Zeynel'in üzüntüsünü başımla onaylayarak, daha fazla utanmamak için öne, arabayı kullanan şoförle yanında oturan, başı çıplak adama bakıyorum. Gülşah'ın hukuk başmüşaviri dediği adam olmalı. Garip! Bu havada bile terlemeyi başarmış; ensesindeki ter damlalarını seçebiliyorum. Bu gidişle birazdan pardösüsünün yakası sırlıslık olacak.

“Nasılsın?”

Bu kez insafılı, iskandil sorusunu tekrarlamadı: “İyi misin?” diye sormadı. Sorsaydı utancım artacaktı. Utancın o kadarına, sığınabileceğin bir loşluk olmadan dayanmak zor olurdu. Sağ eli tekrar sıkıyorum. Bu kadarıyla yetinmeli.

“Susmamı istiyorsan susarım...”

Evet, susmasını isterim ama bizim için bu kadar şey yapmışken bunu utanmadan nasıl söylerim?

“Nasıl haberin oldu?”

Gülşah bana dönüyor. Eli hâlâ elimi sıkı sıkı, sanki bırakır sa kaçacakmışım gibi hiç gevşetmeden tutuyor. Nereye kaçabilirim? Arabadayız. Sonra fark ediyorum. Beni kirpiklerimin ardındaki o loşluktan uzak tutmaya çalışıyor.

“Arabanın ruhsatından; hastaneye kayıtlıymış... Sana tahsis edildiğini fark edince personelden haber verdiler.” Evet, böyle bir günde bu kadar güzel görünmesi insafsızlık. Pınar haklıymış, Buket’in yokluğu onu ısıldatıyor. “Durumu öğrenir öğrenmez seni aradım.”

Sanki zor bir şeyi anlıyormuş gibi, “Anladım,” diyorum. “Deniz Göksay’la birlikteydim.”

Gülşah, hafifçe tebessüm ediyor. “Şu ünlü editörün.” Kinayeli imasına aldırımıyorum. “Ne zaman basılıyor?”

Konuyu değiştirecek. Bilmiyorum. “Bilmiyorum,” diyorum. “Piyasada kâğıt sıkıntısı varmış... Döviz fiyatları arttı diye.”

Gülşah başını sallayıp, altı aydır, her ay, “Gelecek ay baskıya giriyor,” diyerek beni atlatan Deniz Göksay’ı onaylıyor:

“Biz de ithal malzemeler konusunda sıkıntıdayız... Bazı hayati ilaçlar ithal edilemiyor... Ameliyat malzemelerinde...”

Gülşah devam etmeden susuyor. Ben de ona katılıyorum. Üzülmemiz gerekirken, konuşmanın ülkenin ekonomik sorunlarına kaymasının saçmalığını kavrayıp susuyoruz. Yanakları bile kızardı. Ben zaten utanıyordum, benimki sadece biraz arttı. Ama utanç, onun için yeni.

Öndeki terli avukat hafifçe geriye dönüyor. Yüzü lekeli ve şişman bir adama yakışmayacak kadar küçük. Sanki zayıf birinden çalmış.

“Gelmek üzereyiz efendim.”

“Teşekkürler Emin Bey.”

Gülşah, artık bir haberleşme aracına dönüşen elimi sıkıp, bana doğru eğiliyor.

“Zor ama yapmamız gerekiyormuş...” Dudaklarını neredeyse

kulağıma değdirecek kadar yaklaştırıp yapmamız gerekeni fısıldıyor: “İndikten sonra el ele yürüyeceğiz. Biz unutsak da herkesin gözünde karı kocayız.”

El ele! Ben yadırgayacağım, Zeynel de şaşırır herhalde. Belki de şaşırmaz, sahte evliliğimizi, boşanma arifesinde bile sergilememiz gerektiğini anlar.

Araba birkaç dakika sonra duruyor. Gülşah, kapıyı açmak için koşan şoförü beklemeden arabadan iniyor, sonra bana bakıyor. Bu hadi demek. Sıra bende.

İnıyorum, iner inmez de etrafta kimse olmasa da annemin kiymiş gibi Gülşah'ın eline uzanıyorum. İki adım sonra Zeynel'i görüyoruz. Demek arkamızda değilmiş. Göz göze geliyoruz. Hayır, el ele tutuşmamıza şaşırmadı. Üzüntüsü daha baskın. Bense hâlâ utanıyorum; herhalde üzüntümü on saniye sonra gireceğimiz kapının ötesine saklıyorum.

Üçümüz de öfkeli yağmurun altında bir süre bekliyoruz. Yayıpalmınız, sadece damlalar ve sessiz yasımız...

Şemsiyesini açmış Emin Bey yanımıza geliyor. Kaçışan tah-takurularını andıran, en az yirmi ter damlası yüzünde koşuşturuyor. Leke sandığım termiş. Bazıları şimdiden küçük dereler oluşturmuş. Sanki ağustostayız. Bu adamın herhalde tepesinde, kendine ait, gizli bir güneşi var.

“Bu taraftan.”

Bu, bir morga ikinci girişim. Açılışı Eskişehir'de yapmış-tım. Üç, hayır dört yıl önce... Her neyse, istatistiği bırakıp, Zeynel yanımıza gelinceye kadar beklemek için Gülşah'ı durduruyorum.

Bu morg mu yoksa Eskişehir'deki mi daha modern? Eskişehir'deki. Çünkü yeni açılan bir üniversitenin içinde... Ama girişten sonra ikisi de benzerleşiyor: Hâkim renk beyaz. Biz öndeki ölü teşrifatçısını, terli avukat da bizi izliyor. Garip olan onu da izleyen bir başkasının varlığı. Avukat geriye baktığını fark edince... Hayır böyle adlandırmak ayıp, ona Emin Bey demeliyim.

“Teşhisten sonra emniyet müdürlüğüne gitmemiz gerekecek,” diye açıklıyor.